

INFORMACE pro volební strany

Pro potřeby volebních stran níže uvádíme zásadní informace týkající se voleb do zastupitelstev obcí související s pasivním volebním právem, s tvorbou kandidátních listin, s činnostmi registračního úřadu, s právem zaregistrovaných volebních stran delegovat své zástupce do okrskových volebních komisí apod..

*Vzhledem tomu, že se v současné době připravují legislativní změny volebních zákonů (sněm. tisk č. 137/0), a to i zák. o volbách do zastupitelstev obcí, **považujeme za nezbytné zdůraznit**, že v návaznosti na větu první čl. VI. této technické novely = Přechodné ustanovení k navrhovaným změnám zák. o volbách do zastupitelstev obcí stanovující – cit.: „Zákon č. 491/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé použije ve volbách do zastupitelstev obcí **vyhlášených po nabytí účinnosti tohoto zákona.**“ se chystané změny zák. č. 491/20015 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí pro konání voleb do zastupitelstev obcí 2018 **NEPOUŽIJÍ**, neboť před nabytím účinnosti technické novely již došlo dne 31.5.2018 k vyhlášení voleb do zastupitelstev obcí 2018.*

OBSAH:

1. PLATNÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY PRO VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ 2018

2. KANDIDÁTNÍ LISTINY

2.1. Pasivní volební právo (právo být volen)

2.1.1. Neslučitelnost funkcí

2.2. Subjekty, jimž je přiznáno právo podat kandidátní listinu = VOLEBNÍ STRANY

2.3. Náležitosti kandidátní listin

2.3.1. Zmocněnec

2.3.2. Přílohy kandidátní listiny

2.3.2.1. *Petice*

2.3.2.2. *Prohlášení kandidátů*

2.4. Podávání kandidátních listin

2.4.1. Registrační úřady

2.4.2. Právo zmocněnce doplňovat do podané kandidátní listiny další kandidáty, případně měnit jejich pořadí

2.5. Projednání kandidátních listin

2.6. Rozhodování o registraci kandidátních listin

2.7. Poskytování informací o kandidátech

2.8. Vzdání se a odvolání kandidatury

2.9. Nároky kandidátů

3. LOSOVÁNÍ ČÍSEL A HLASOVACÍ LÍSTKY

3.1. Losování čísel

3.2. Hlasovací lístky

4. OKRSKOVÁ VOLEBNÍ KOMISE

4.1. Vytváření okrskových volebních komisí

4.2. První zasedání okrskových volebních komisí

4.3. Školení okrskových volebních komisí

4.4. Nároky členů okrskových volebních komisí

4.5. Ukončení činnosti okrskových volebních komisí

1. PLATNÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY PRO VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ 2018

- **Rozhodnutí prezidenta republiky č. 85/2018 Sb., ze dne 31.5.2018, o vyhlášení voleb do Senátu Parlamentu České republiky, do zastupitelstev obcí a zastupitelstev městských obvodů a městských částí ve statutárních městech a do zastupitelstva hlavního města Prahy a zastupitelstev jeho městských částí**
- **Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění zákonů č. 230/2002 Sb., č. 96/2005 Sb., č. 320/2009 Sb., č. 222/2012 Sb., č. 275/2012 Sb., č. 58/2014 Sb., č. 114/2016 Sb., č. 322/2016 Sb. a č. 90/2017 Sb. (dále jen „zák. o volbách do ZO“)**
- **Vyhláška č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění vyhlášek č. 401/2002 Sb., č. 565/2002 Sb., č. 251/2006 Sb., č. 368/2008 Sb., č. 442/2009 Sb., č. 452/2013 Sb., č. 91/2017 Sb. a č. 475/2017 Sb. (dále jen „prováděcí vyhl. k zák. o volbách do ZO“)**
- **Směrnice Ministerstva financí č.j. MF-62 970/2013/12-1204 ze dne 19. prosince 2013 o postupu obcí a krajů při financování voleb**

2.**KANDIDÁTNÍ LISTINY****2.1. Pasivní volební právo (právo být volen)****Členem zastupitelstva OBCE může být zvolen:**

každý volič, tj:

- **státní občan ČR**, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo hl. městě Praze přihlášen k trvalému pobytu
- **státní občan jiného státu**, který druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo hl. městě Praze přihlášen k trvalému pobytu nebo evidovanému přechodnému pobytu¹⁾ a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je ČR vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv (*pro volby do zastupitelstev obcí je toto právo přiznáno pouze státním občanům členských států EU; takový státní občan může kandidovat i když nepožádal o zápis do dodatku stálého seznamu voličů*)

u kterého není překážka ve výkonu volebního práva, a to:

- ✓ zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody,
- ✓ omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva.

Členem zastupitelstva MĚSTSKÉHO OBVODU nebo MĚSTSKÉ ČÁSTI územně členěného statutárního města nebo městské části hl. města Prahy může být zvolen:

volič, tj.:

- **státní občan ČR**, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v tomto městském obvodu nebo městské části přihlášen k trvalému pobytu
- **státní občan jiného státu**, který druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v tomto městském obvodu nebo městské části přihlášen k trvalému pobytu nebo evidovanému přechodnému pobytu¹⁾ a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je ČR vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv (*pro volby do zastupitelstev obcí je toto právo přiznáno pouze státním občanům členských států EU; takový státní občan může kandidovat i když nepožádal o zápis do dodatku stálého seznamu voličů*)

u kterého není překážka ve výkonu volebního práva, a to:

- ✓ zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody,
- ✓ omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva.

Seznam členských států EU:

1. Království Belgie	11. Republika Kypr	21. Republika Rakousko
2. Republika Bulharsko	12. Litevská republika	22. Republika Rumunsko
3. Česká republika	13. Lotyšská republika	23. Řecká republika
4. Dánské království	14. Velkovévodství Lucemburské	24. Slovenská republika
5. Republika Estonsko	15. Republika Maďarsko	25. Republika Slovensko
6. Republika Finsko	16. Republika Malta	26. Španělské království
7. Francouzská republika	17. Spolková republika Německo	27. Království Švédsko
8. Chorvatská republika	18. Království Nizozemsko	28. Spojené království Velké
9. Republika Irsko	19. Republika Polsko	Británie a Severního Irska
10. Italská republika	20. Republika Portugalsko	

¹⁾ **POZOR!** Usnesením KS v Brně, č.j. 64A 6/2014, ze dne 19.9.2014 bylo **PRÁVO VOLIT** a v návaznosti na to i **PRÁVO BÝT VOLEN** přiznáno i občanovi členského státu EU **s evidovaným přechodným pobytem** na území ČR (viz http://www.nssoud.cz/files/EVIDENCNI_LIST/2014/64A_6_2014_20140919133208_prevedeno.pdf).

2.1.1. Neslučitelnost funkcí

Výkonu mandátu člena zastupitelstva obce (nikoliv jeho kandidatuře !!!) brání tzv. **neslučitelnost funkcí**, která nastává až případným ZVOLENÍM (*k němuž dle § 55/1 zák. o volbách do ZO dojde ukončením hlasování = ve 14:00 hod. 2. den voleb*) a je upravena v § 5 odst. 2 a 3 zák. o volbách do ZO:

Funkce člena zastupitelstva	je NESLUČITELNÁ S FUNKCÍ	POUZE ZA PODMÍNKY, že
<ul style="list-style-type: none"> • obce, • města, • územně členěného statutárního města • nebo hl. města Prahy 	<p>vykonávanou zaměstnancem této obce, města, územně členěného statutárního města nebo hl. města Prahy zařazeným do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecního nebo městského úřadu této obce nebo města - nebo Magistrátu hl. města Prahy; 	<p>■ zaměstnanec vykonává přímo státní správu vztahující se k územní působnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ příslušné obce, ✓ města, ✓ územně členěného statutárního města, ✓ hl. města Prahy, ✓ městského obvodu ✓ nebo městské části; <p><i>nebo za podmínky, že</i></p> <p>■ jde o zaměstnance jmenovaného</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ starostou, ✓ primátorem, ✓ v hl. městě Praze primátorem hl. města Prahy ✓ nebo starostou městské části, ✓ hejtmanem nebo ✓ radou kraje, obce, města, hl. města Prahy, městského obvodu nebo městské části.
<ul style="list-style-type: none"> • městského obvodu • nebo městské části 	<p>vykonávanou zaměstnancem zařazeným do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - úřadu tohoto městského obvodu nebo městské části a - magistrátu příslušného územně členěného statutárního města nebo hl. města Prahy; 	
<ul style="list-style-type: none"> • územně členěného statutárního města • nebo hl. města Prahy 	<p>vykonávanou zaměstnancem zařazeným do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - úřadu městského obvodu nebo městské části tohoto města; 	
<ul style="list-style-type: none"> • obce, • města, • územně členěného statutárního města • nebo hl. města Prahy, • městského obvodu • nebo městské části 	<p>vykonávanou zaměstnancem zařazeným do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pověřeného obecního úřadu - krajského úřadu - nebo finančního úřadu 	

V případě neslučitelnosti funkcí, která nastane dnem zvolení členem zastupitelstva obce, příslušné zastupitelstvo podle § 55 odst. 6 zák. o volbách do ZO nevysloví zánik mandátu na ustavujícím zasedání, ale umožní takto zvolenému členu zastupitelstva obce, aby do 3 dnů po ustavujícím zasedání učinil právní úkon směřující ke skončení pracovního poměru.

Pokud člen zastupitelstva obce nepředloží **do 3 měsíců** po ustavujícím zasedání příslušnému starostovi nebo primátorovi doklad o tom, že důvod neslučitelnosti funkcí pominul → postupuje zastupitelstvo obce podle § 55 odst. 3 písm. c) zák. o volbách do ZO - tj. zastupitelstvo obce vysloví zánik mandátu člena zastupitelstva obce z důvodu neslučitelnosti funkcí podle § 5 odst. 2 zák. o volbách do ZO.

Nevysloví-li zastupitelstvo obce na nejbližším zasedání zánik mandátu podle předchozího odstavce → ředitel krajského úřadu (*v případě Zastupitelstva hl. města Prahy - ministr vnitra*) požádá podle § 55 odst. 4 zák. o volbách do ZO o svolání mimořádného zasedání zastupitelstva, které se uskuteční nejpozději do 21 dnů od doručení této žádosti. Není-li zániku mandátu dosaženo → zaniká mandát člena zastupitelstva obce, vysloví-li to ředitel krajského úřadu (*v případě Zastupitelstva hl. města Prahy - ministr vnitra*).

Usnesení zastupitelstva obce (vydané podle § 55 odst. 3 zák. o volbách do ZO) nebo rozhodnutí ředitele krajského úřadu anebo rozhodnutí ministra vnitra (v případě Zastupitelstva hl. města Prahy) (vydané podle § 55 odst. 4 zák. o volbách do ZO) o vyslovení zániku mandátu člena zastupitelstva obce z důvodu neslučitelnosti funkcí podle § 5 odst. 2 zák. o volbách do ZO se podle § 55 odst. 7 zák. o volbách do ZO neprodleně zašle tomu, kdo je proti takovému usnesení nebo rozhodnutí oprávněn domáhat se ochrany u soudu podle § 59 odst. 3 zák. o volbách do ZO²⁾. Současně se toto usnesení nebo rozhodnutí vyvěsí na úřední desce příslušného obecního úřadu. Za doručené se usnesení nebo rozhodnutí považuje sedmým dnem ode dne vyvěšení.

Mandát člena zastupitelstva obce, jehož zánik vyslovilo zastupitelstvo obce, ředitel krajského úřadu nebo v případě Zastupitelstva hl. města Prahy ministr vnitra zaniká dnem, kdy marně uplynula lhůta pro podání návrhu soudu podle § 59 odst. 3 zák. o volbách do ZO, nebo dnem právní moci rozhodnutí soudu, kterým nebylo takové usnesení nebo rozhodnutí zrušeno.

2.2. Subjekty, jimž je přiznáno právo podat kandidátní listinu = VOLEBNÍ STRANY

Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce mohou podávat pouze **VOLEBNÍ STRANY**, jimiž jsou:

- ❶ registrované **politické strany** a **politická hnutí**, jejichž činnost nebyla pozastavena (registrované Ministerstvem vnitra podle zák. č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů; on-line rejstřík politických stran a hnutí je uveden na <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-politicky-stran/Default.aspx>)
- ❷ **koalice** registrovaných politických stran a politických hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena
- ❸ **nezávislí kandidáti** = samostatně kandidující jedinci – fyzické osoby, kteří (na rozdíl od politických stran nebo politických hnutí) nepodléhají žádné předchozí registraci podle zvl. zákona
- ❹ **sdužení nezávislých kandidátů** = volná sdužení fyzických osob, které (na rozdíl od politických stran nebo politických hnutí) nepodléhají žádné předchozí registraci podle zvl. zákona
- ❺ **sdužení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů** = volná sdužení politických stran / politických hnutí a fyzických osob – nezávislých kandidátů, které (na rozdíl od politických stran nebo politických hnutí) nepodléhají žádné předchozí registraci podle zvl. zákona.

Politická strana a politické hnutí může být součástí pouze jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce. Podává-li politická strana a politické hnutí kandidátní listinu samostatně, nemůže již být pro volby do téhož zastupitelstva obce součástí jiné volební strany. Každá volební strana může podat pro volby do téhož zastupitelstva obce pouze jednu kandidátní listinu; volí-li se do téhož zastupitelstva obce ve dvou nebo více volebních obvodech, může volební strana podat kandidátní listinu v každém volebním obvodě.

Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce, a jsou-li vytvořeny volební obvody, pouze v jednom volebním obvodu.

²⁾ Ust. § 59 odst. 3 zák. o volbách do ZO – cit.: "(3) Proti usnesení, kterým zastupitelstvo obce vyslovilo, že mandát člena zastupitelstva obce zaniká, nebo proti obdobnému rozhodnutí ředitele krajského úřadu nebo ministra vnitra se může člen zastupitelstva, o jehož mandát jde, nebo volební strana, která podala kandidátní listinu v obci, do 2 pracovních dnů od doručení domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu ³²⁾ podáním návrhu na zrušení takového usnesení nebo rozhodnutí; včas podaný návrh má odkladný účinek."

Zásadní nedorozumění vzniká obecným vnímáním pojmu "**nezávislý kandidát**". Ve veřejnosti je totiž ustálen **NESPRÁVNÝ NÁZOR**, že tento termín znamená, že uvedený kandidát není členem žádné politické strany nebo politického hnutí. Skutečnost je však jiná, neboť **nezávislý kandidát** (*jakožto samostatný typ volební strany*), případně kandidát kandidující na kandidátní listině volební strany typ sdružení nezávislých kandidátů nebo volební strany typ sdružení politických stran / politických hnutí a nezávislých kandidátů **může být členem jakékoliv z registrovaných polit. stran nebo hnutí !!!**

Těž je třeba poznamenat, že např. na kandidátní listině politické strany / politického hnutí XY mohou být uvedeni kandidáti, kteří jsou členy jiné politické strany nebo politického hnutí.

Koalici politických stran nebo politických hnutí musí tvořit minimálně dvě politické strany či politická hnutí (registrovaná u Ministerstva vnitra).

2.3. Náležitosti kandidátních listin

KANDIDÁTNÍ LISTINA OBSAHUJE:

- a) **název zastupitelstva obce;**
- b) **označení volebního obvodu**, ale jen jsou-li volební obvody vytvořeny;
- c) **název volební strany a označení, o jaký typ volební strany jde, s uvedením názvu politických stran a politických hnutí** [*název politických stran / politických hnutí nesmí být uveden zkratkou*];

K „NÁZVU VOLEBNÍ STRANY“ je třeba zdůraznit:

TYP volební strany:	NÁZEV:
1 Politická strana / Politické hnutí	název musí odpovídat názvu příslušné politické strany / politického hnutí, pod nímž je zaregistrována(-o) u MV <i>on-line rejstřík polit. stran a hnutí je uveden na:</i> http://aplikace.mver.cz/seznam-politickyh-stran/Default.aspx
2 Koalice <i>(např. koalice složená z polit. strany Národ Sobě a polit. hnutí Slušní lidé)</i>	název je otázkou dohody koaličních subjektů <i>(např.: „Koalice, kterou má smysl volit“)</i>
3 Nezávislý kandidát	názvem by mělo být jméno(-a) a příjmení fyzické osoby <i>(např.: Hans Weber)</i> ; v rozporu se zákonem však není, pokud si zvolí jiný název <i>(např.: Honza Weber)</i>
4 Sdružení nezávislých kandidátů	název je otázkou dohody členů sdružení <i>(např.: Za obec krásnější)</i>
5 Sdružení politické strany / politického hnutí a nezávislých kandidátů <i>(např. sdružení polit. strany Národ sobě a nezávislých kandidátů)</i>	název je otázkou dohody kandidujících subjektů <i>(např.: MY JSME TA PRAVÁ VOLBA!)</i>

- Sami „tvůrci“ kandidátních listin volebních stran typ koalice, sdružení nezávislých kandidátů a sdružení polit. strany / polit. hnutí a nezávislých kandidátů by při volbě názvu své volební strany ve vlastním zájmu měli pamatovat na ust. § 25 odst. 3 zák. o volbách do ZO, které stanoví, že **na hlasovacím lístku bude uveden jen NÁZEV volební strany a nikoliv TYP volební strany.**

Z hlasovacího lístku pak mnohdy jen vnímavý volič pochopí o jaký typ volební strany jde:

- jde-li o volební stranou typ **sdružení polit. stran nebo polit. hnutí a nezávislých kandidátů** ➔ musí být v kandidátní listině a na hlasovacím lístku u každého kandidáta této volební strany uvedeno označení polit. strany nebo polit. hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta
- jde-li o volební stranu typ **koalice** ➔ musí být v kandidátní listině a na hlasovacím lístku u každého kandidáta této volební strany uvedeno označení polit. strany / polit. hnutí (člena koalice), které kandidáta navrhlo.
- **V případě volebních stran politická strana / politické hnutí** musí být název zcela totožný s údaji uvedenými v on-line rejstříku MV <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-politickych-stran/Default.aspx>, přičemž musí být respektována velká / malá písmena, znamínka jako např. vykřičník(-y), uvozovky, tečky a i podtržení textu.
- Taktéž v názvech volebních stran typu koalice, sdružení nezávislých kandidátů a sdružení polit. strany / polit. hnutí a nezávislých kandidátů, v jejichž případě je název plně na volbě dané volební strany, musí být při dalším volebním procesu respektována velká / malá písmena, znamínka např. vykřičník(-y), uvozovky, tečky, podtržení textu tak, jak uvedeno v kandidátní listině. Nestandardní znamínka [např. ☺] v názvu užít NELZE.
- Odpověď na otázku, **jak bude registrační úřad řešit situaci, bude-li mu řádně podána kandidátní listina volební strany typ sdružení nezávislých kandidátů s identickým názvem, jakým je označena jiná již řádně podaná kandidátní listina (další volební strany– také typu sdružení nezávislých kandidátů)** pro volby do téhož zastupitelstva obce nalezneme v usnesení Krajského soudu v Brně z 10.9.2010, č.j. 29 A 83/2010 – 18 uvádějícího – cit:

I. Registrační úřad je oprávněn odmítnout kandidátní listinu sdružení nezávislých kandidátů toliko v případě nesplnění zákonných náležitostí kandidátní listiny, resp. v případě, že kandidátní listina nebyla podána v souladu se zákonem stanovenou procedurou (§ 21 až § 23 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí). V opačném případě je povinen registraci kandidátní listiny provést.

II. Registrační úřad není oprávněn odmítnout registraci kandidátní listiny [§ 23 odst. 3 písm. b) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí] sdružení nezávislých kandidátů (které není politickou stranou ani hnutím) z důvodu, že již byla pro těže volby do zastupitelstva obce zaregistrována kandidátní listina volební strany jiného sdružení nezávislých kandidátů.

Stanovisko OVS MV č. j. MV- 81387-5/VS-2014 z 5.8.2014:

Je-li název volební strany typu politická strana odchylný od názvu politické strany zaregistrované na Ministerstvu vnitra, je to důvod pro výzvu zmocněnci a následné odmítnutí kandidátní listiny jako celku (pokud není název volební strany zmocněncem opraven)?

Jde-li o politickou stranu nebo politické hnutí, pak by název volební strany měl odpovídat názvu příslušné politické strany nebo politického hnutí, pod nímž byla u Ministerstva vnitra zaregistrována. S odkazem na toto stanovisko se domníváme, že neodpovídá-li název volební strany typu politická strana nebo politické hnutí na kandidátní listině pro volby do zastupitelstva obce názvu, pod nímž byla u Ministerstva vnitra zaregistrována, je dán důvod, aby registrační úřad vyzval písemně prostřednictvím zmocněnce takovou volební stranu k odstranění závady, která spočívá v nesprávném údaji (§ 23 odst. 1 volebního zákona).

Neodstranění závady, která se týká celé kandidátní listiny a nelze ji zhojit jen škrtnutím kandidáta, je důvodem pro postup podle § 23 odst. 3 písm. b) volebního zákona, tj. odmítnutí kandidátní listiny.

K „TYPU VOLEBNÍ STRANY“ je nezbytné zdůraznit:

Stanovisko OVS MV č. j. MV- 81387-5/VS-2014 z 5.9.2014:

Lze po podání kandidátní listiny registračnímu úřadu změnit typ volební strany?

Postup související s podáním kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce, projednání a registraci kandidátní listiny upravují ust. § 21 až § 23 z. č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“). Z těchto ustanovení vyplývá, jaké změny, doplnění či opravy lze činit po podání kandidátní listiny. Na základě § 22 odst. 2 volebního zákona lze až do šedesátého dne přede dnem voleb do zastupitelstva obce doplňovat do kandidátní listiny další kandidáty a vzájemně měnit jejich pořadí.

Podle § 23 odst. 1 volebního zákona registrační úřad přezkoumá ve lhůtě od 66 do 60 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce předložené kandidátní listiny. Nemá-li kandidátní listina náležitosti podle § 22 nebo obsahuje-li nesprávné údaje nebo není-li k ní připojena petice podle § 21 odst. 4, popřípadě petice neobsahuje potřebný počet podpisů, vyzve registrační úřad písemně prostřednictvím zmocněnce volební stranu nebo nezávislého kandidáta nejpozději 58 dnů přede dnem voleb, aby závady odstranil do 53 dnů přede dnem voleb. Ve stejné lhůtě může vady na kandidátní listině odstranit zmocněnec volební strany nebo nezávislý kandidát i bez výzvy registračního úřadu. Ustanovení § 24 odst. 1 a 2 volebního zákona pak umožňuje, aby do 48 hodin před zahájením voleb se kandidát sám vzdal své kandidatury nebo aby ho zmocněnec odvolal.

Změna typu volební strany po podání kandidátní listiny, aniž by původní označení typu představovalo vadu, kterou je třeba odstranit, s ohledem na výše uvedené, podle našeho názoru není možná.

Dodatečná změna typu volební strany by mohla být problematická i v souvislosti s peticí na podporu její kandidatury (např. pokud by nezávislí kandidáti, kteří shromáždřovali podpisy na podporu své kandidatury každý samostatně, se chtěli přeměnit na sdružení nezávislých kandidátů, pro které však petici nemají). Připuštění možnosti změny typu volební strany až po podání kandidátní listiny by naráželo i na pevně stanovené lhůty v § 23 odst. 1 volebního zákona, kdy by registračnímu úřadu již nezbýval časový prostor pro přezkum náležitostí kandidátní listiny, které jsou závislé právě i na typu volební strany.

Z výše uvedeného stanoviska vyplývá, že **změna typu volební strany** z iniciativy volební strany **možná NENÍ**; ovšem je-li změna provedena na výzvu registračního úřadu k odstranění závady, pak změna typu volební strany **možná JE**.

- d) jména a příjmení kandidátů, pohlaví, jejich věk a povolání, část obce, nečlení-li se obec na části**
➔ obec, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu nebo evidovanému přechodnému pobytu¹⁾,
název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou členy (NE zkratkou), nebo údaj, že
nejsou členy žádné politické strany nebo politického hnutí nebo údaj "bez politické příslušnosti"

K nově uváděnému údaji „O POHLAVÍ KANDIDÁTA“ je nezbytné zdůraznit:

Tento údaj se uvádí pouze v kandidátní listině, nikoliv na hlasovacím lístku.

Podle důvodové zprávy k návrhu zák. č. 90/2017 Sb., kterým byl (s účinností 13.4.2017) měněn i zák. o volbách do ZO smyslem povinného uvedení nového údaje o pohlaví kandidáta v kandidátní listině je skutečnost, že nelze-li určit pohlaví kandidáta podle jména a příjmení, nemá Český statistický úřad žádnou možnost jak pro účely vytváření číselníků kandidátů toto zjistit či odvodit.

K údajím „O VĚKU KANDIDÁTA“ je nezbytné zdůraznit:

Stanovisko OVS MV – zdroj: <http://www.mvcr.cz/clanek/stanoviska-k-volbam-do-zastupitelstev-obci.aspx>

Věk kandidáta na kandidátní listině pro volby do zastupitelstev obcí

*Obligatorní náležitosti kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev obcí upravuje § 22 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“). Věk kandidáta je jednou z nich. Jako všechny ostatní údaje uvedené na kandidátní listině musí jít o údaj správný, neboť jinak by byl založen důvod pro výzvu zmocněnce ve smyslu § 23 odst. 1 volebního zákona k odstranění závad. K tomu, aby bylo zřejmé, že kandidát splňuje podmínky volitelnosti, slouží institut vlastnoručně podepsaného prohlášení kandidáta podle § 22 odst. 3 volebního zákona s uvedením data narození. **Všichni kandidáti pro volby do zastupitelstev obcí uvedou na kandidátní listině věk aktuální ke dni jejího podání.** Pravdivost údajů (náležitostí) kandidátní listiny potvrdí svým podpisem jednak zmocněnec kandidujícího subjektu a v případě kandidatury politické strany, politického hnutí, jejich koalice, nebo sdružení politické strany/politického hnutí a nezávislých kandidátů dále osoba oprávněná jednat jménem těchto politických stran, nebo hnutí. ...*

Po následné registraci kandidátních listin je však povinností registračního úřadu na hlasovacím lístku uvést věk kandidáta ke dni voleb, tzn. u kandidátů, kteří dovrší násl. rok věku v rozmezí **od** podání kandidátní listiny **do** dne voleb provést „převěkování“.

K údajím „O POVOLÁNÍ KANDIDÁTA“ je nezbytné zdůraznit:

Je věcí kandidáta, zda uvede povolání, ve kterém se vyučil, nebo které vystudoval, nebo které vykonává, popř. funkci, kterou zastává; nemělo by se jednat o činnost, která zjevně není povoláním či zaměstnáním, ale pouhým zájmem nebo zálibou či informací o jeho angažovanosti.

Problematikou rozšiřujících údajů o kandidátech po volbách do ZO 2014 se zabýval Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, který ve svém usnesení č.j. 64A 20/2014, ze dne 13.11.2014 m.j. konstatoval – cit.:

*„... Soud konstatuje, že text volebního zákona nepodává žádné bližší vymezení toho, co je třeba za povolání považovat. Upřesnění tohoto označení nelze ani analogicky nalézt v jiných obdobných předpisech upravujících volby do jiných zastupitelských orgánů, jak na to správně odkázal ve svém vyjádření Městský úřad Význam označení povolání uváděného u jednotlivých kandidátů na hlasovacím lístku tak je třeba hledat v souvislosti s jinými upřesňujícími údaji uváděnými u kandidátů, jako je jejich věk či místo bydliště. **Označení povolání by tak mělo voliči sdělovat, co je jeho základním či nejvýznamnějším zdrojem obživy, jaká činnost určuje jeho sociální status.** Nelze přitom vycházet z ustanovení § 5 písmeno f) zákona o zaměstnanosti, jak dovozoval navrhovatel, neboť toto vymezení se vztahuje pouze na pracovní činnosti. Nezařaditelnými by se pak stali důchodci, studenti, matky v domácnosti a koneckonců i nezaměstnaní.*

***Soud na základě prezentované úvahy dospěl k závěru, že rozšiřující údaje o činnosti kandidátů jdou sice nad rámec toho, jaké údaje mají být podle § 25 odst. 3 volebního zákona u kandidátů uvedeny, nikoli však proti zákonu.** To ovšem neznamená, že by takové označování jdoucí nad rámec zákonné úpravy soud schvaloval, příp. je považoval za vhodné. Daný stav však soud musel hodnotit z hlediska toho, zda bylo způsobilé nežádoucím způsobem ovlivnit volební výsledek ve prospěch kandidátů za volební stranu“*

K údajím „O ČÁSTI OBCE“ (pokud se obec člení na části) je nezbytné zdůraznit:

Informaci o tom, zda se obec člení na části a případně na jaké (jejich názvy) lze vyhledat na web str. Českého úřadu zeměměřického a katastrálního <https://vdp.cuzk.cz/vdp/ruian/castiobce/vyhledej>.

Pro obce Libereckého kraje krajský úřad tyto informace v lednu 2018 shromáždil, tedy údaje o všech obcích Libereckého kraje a jejich částech jsou uvedeny v příloze :

02. Tabulky - obce, jejich části, počet stál. voleb. okrsků, příslušený registrační úřad

e) **pořadí na kandidátní listině** vyjádřené pomocí arabského čísla

- V obcích, kde se má volit **7 a méně** členů zastupitelstva obce → může volební strana na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce zvýšený o $\frac{1}{3}$ a zaokrouhlený na celé číslo dolů.

Počet členů zastupitelstva obce, který má být zvolen:	Volební strana může na kandidátní listině uvést (+ $\frac{1}{3}$):
7	9 kandidátů
6	8 kandidátů
5	6 kandidátů

- V obcích, kde se má volit **8 a více** členů zastupitelstva obce → může volební strana na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce.
 - Jsou-li pro volby do zastupitelstva obce vytvořeny volební obvody → může volební strana na kandidátní listině pro každý volební obvod uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik členů tohoto zastupitelstva má být v tomto volebním obvodu voleno.
- f) **jméno a příjmení zmocněnce** volební strany **a jeho náhradníka s uvedením místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu** (tj. přesnou a úplnou adresu místa trvalého pobytu), není-li volební stranou nezávislý kandidát (ten zmocněnce nemá);

g) **jde-li o koalici** → **název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo;**

Pokud by registračnímu úřadu byla podána kandidátní listina volební strany typu koalice (tvořená např. dvěma politickými stranami) a u všech kandidátů by bylo uvedeno, že jsou navrženi pouze jedním z účastníků koalice → pak taková kandidátní listina NENÍ v rozporu se zákonem.

h) **jde-li o sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů** → **označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta;**

Stanovisko OVS MV č. j. MV- 96397-2/VS-2014 z 21.7.2014 k podané kandidátní listině volební strany typ sdružení politického hnutí a nezávislých kandidátů, přičemž žádný z kandidátů není navržen předmětným politickým hnutím a všichni kandidáti jsou označeni jako nezávislý kandidáti - vybírám:

„... Zákon o volbách do zastupitelstev obcí výslovně připouští kandidaturu volební strany typu sdružení politického hnutí a nezávislých kandidátů.

Ač z Vámi nastíněné situace, kdy politické hnutí, jež je součástí této volební strany (typ sdružení politického hnutí a nezávislých kandidátů), žádného kandidáta nenavrhne a za volební stranu tak kandidují pouze nezávislí kandidáti, nelze vyloučit až obcházení zákona (uvedený typ volební strany nemusí předkládat petici na podporu své kandidatury na rozdíl od volební strany typu „sdružení nezávislých kandidátů“), **není dle našeho názoru v zákoně o volbách do zastupitelstev obcí opora pro to, aby bylo možno takovou kandidátní listinu odmítnout. ...**“

X

Stanovisko OVS MV č. j. MV- 76747-2/VS-2010 z 13.8.2010 k podané kandidátní listině volební strany typ sdružení politické strany a nezávislých kandidátů, v níž jsou všichni kandidáti označeni jako navrženi předmětnou politickou stranou a žádný z kandidátů není označen jako nezávislý kandidát – vybírám:

.... 2. Výčet typů volebních stran, tedy subjektů, jež mohou ve volbách do zastupitelstev obcí kandidovat uvádí zákon v ustanovení § 20 odst. 1.

Dle našeho názoru není přípustné, aby volební strana na kandidátní listině uvedla jako typ volební strany „sdružení politické strany a nezávislých kandidátů“ pokud na kandidátní listině není uveden žádný nezávislý kandidát. Typ volební strany musí vždy vystihovat subjekty, které volební stranu tvoří. V daném případě jde o sdružení na jedné straně právnické osoby (politické strany) a na straně druhé jednotlivých nezávislých kandidátů; není-li na kandidátní listině žádný nezávislý kandidát, nemohlo k ustavení uvedeného sdružení dojít, neboť chybí „druhá strana“.

Registrační úřad, domníváme se, by měl v takovém případě volební stranu prostřednictvím zmocněnce písemně vyzvat k odstranění vady kandidátní listiny spočívající v uvedení nesprávného typu volební strany, tak aby tato jej uvedla do souladu s faktickým obsahem kandidátní listiny.

- i) podpis zmocněnce volební strany; u nezávislého kandidáta → podpis kandidáta; podává-li kandidátní listinu politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice anebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů → jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jejich jménem, popřípadě jménem organizační jednotky, je-li ustavena** [on-line rejstřík politických stran a hnutí s uvedením osob oprávněných jednat (statutární orgán), případně s uvedením organizačních jednotek, jsou-li zřízeny (viz „Poznámka“) je uveden na <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-politickyh-stran/Default.aspx>].

Pokud v rejstříku politických stran a hnutí <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-politickyh-stran/Default.aspx> u dané politické strany / hnutí je v „Poznámce“ uvedeno, že má zřízeny organizační jednotky (např. místní sdružení; oblastní sdružení; regionální sdružení apod.), pak kandidátní listinu volebních stran typu politická strana / hnutí; koalice; sdružení politické strany / hnutí a nezávislých kandidátů nemusí podepisovat statutární orgán politické strany / hnutí, ale stačí podpis osoby oprávněné jednat jménem organizační jednotky s uvedením jejího jména, příjmení a označení funkce.

V této souvislosti je třeba dodat, že **osoba oprávněná jednat jménem organizační jednotky politické strany / hnutí NENÍ povinna předkládat registračnímu úřadu jakékoliv potvrzení** o tom, že právě ona je osobou oprávněnou jednat jménem ustavené organizační jednotky (např. předsedou místního sdružení dané politické strany / hnutí).

Pro registrační úřad je zásadní informace v „Poznámce“ o tom, zda politická strana / hnutí má zřízeny organizační jednotky, přičemž v kladném případě **NENÍ povinností registračního úřadu ověřovat, zda právě osoba, jejíž podpis, jméno, příjmení a funkce je uvedeno v kandidátní listině je skutečně např. předsedou místního sdružení dané politické strany / hnutí**.

TYP volební strany:	Na kandidátní listině musí být uveden PODPIS :
<p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">Politická strana / Politické hnutí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ zmocněnce ▶ jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem politické strany / politického hnutí (= <i>statutární orgán</i>) NEBO jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem organizační jednotky politické strany / politického hnutí, <u>je-li ustavena</u>
<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">Koalice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ zmocněnce ▶ jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem politické strany / politického hnutí, která je součástí koalice (= <i>statutární orgán</i>) NEBO jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem organizační jednotky politické strany / politického hnutí, <u>je-li ustavena</u> ▶ jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem každé další politické strany / politického hnutí, která je součástí koalice (= <i>statutární orgán</i>) NEBO jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem organizační jednotky politické strany / politického hnutí, <u>je-li ustavena</u>
<p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">Nezávislý kandidát</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ nezávislého kandidáta
<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">Sdružení nezávislých kandidátů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ zmocněnce
<p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">Sdružení politické strany / politického hnutí a nezávislých kandidátů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ zmocněnce ▶ jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem politické strany / politického hnutí, která(-ě) je součástí sdružení (= <i>statutární orgán</i>) NEBO jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem organizační jednotky politické strany / politického hnutí, <u>je-li ustavena</u> ▶ <i>případně</i> jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem každé další politické strany / politického hnutí, která je součástí sdružení (= <i>statutární orgán</i>) NEBO jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem organizační jednotky politické strany / politického hnutí, <u>je-li ustavena</u>

Stanovisko OVS MV – zdroj: <http://www.mvcr.cz/clanek/stanoviska-ministerstva-vnitra-kandidatni-listina-volby-do-zastupitelstev-obci-plna-moc-nahrazujici-podpis-osoby-opravnene-jednat-jmenem-politicke-strany-nebo-politickeho-hnuti.aspx>

Kandidátní listina – volby do zastupitelstev obcí, plná moc nahrazující podpis osoby oprávněné jednat jménem polit. strany nebo polit. hnutí

Ustanovení § 22 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), stanoví náležitosti kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev obcí; v písm. i) tohoto ustanovení je stanoveno – podává-li kandidátní listinu politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice anebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, je třeba na kandidátní listině též uvést jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jejich jménem, popřípadě jménem organizační jednotky, je-li ustavena.

Jedná se tedy o obligatorní náležitost kandidátní listiny, tudíž registrační úřad (pro volby do zastupitelstev obcí je registračním úřadem obecní úřad v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory; pro ostatní obce je registračním úřadem pověřený obecní úřad /§ 21 odst. 3 volebního zákona/), je v rámci registračního řízení povinen přezkoumat i tuto náležitost podané kandidátní listiny, a to nahlédnutím do veřejně přístupného rejstříku politických stran a politických hnutí, vedeného Ministerstvem vnitra a zveřejněného na jeho webových stránkách.

Volební zákon v předmětné věci výslovně nezakazuje zastoupení na základě plné moci, v takovém případě musí být ke kandidátní listině přiložen buď originál plné moci nebo její ověřená kopie. *V kontextu právní úpravy shora uvedené, tj. že kandidátní listinu podepisuje osoba oprávněná jednat jménem politické strany nebo politického hnutí lze dovodit, že i plná moc k danému úkonu by měla být udělena touto oprávněnou osobou; tudíž se musí shodovat s osobou oprávněnou jednat jménem politické strany nebo politického hnutí, která je uvedena ve výpise z rejstříku stran a hnutí vedeného Ministerstvem vnitra.*

Stanovy politické strany nebo politického hnutí, které jsou jednou z náležitostí při registraci uvedeného subjektu podle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, obsahují také údaj o tom, zda má zaregistrovaný subjekt zřízeny organizační jednotky (případně jejich kompetence).

Pro účely registrace kandidátních listin pro volby do zastupitelstev obcí pak byl pro potřebu obecních úřadů, které plní funkci registračních úřadů, zmíněný rejstřík politických stran a politických hnutí doplněn o „Poznámku“, kde je případné zřízení organizačních jednotek uvedeno. Kdo jedná jménem těchto organizačních jednotek však Ministerstvo vnitra nevede.

*Skutečnost, že v případě některých registrovaných politických stran a politických hnutí mohou kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev obcí podávat jejich organizační jednotky vyplývá přímo z ust. § 22 odst. 1 písm. i) volebního zákona (nejde tedy o výklad Ministerstva vnitra), který je třeba v tomto případě chápat jako lex specialis. **Citovaný zákon nepožaduje v takovém případě předložení pověření osobou oprávněnou jednat jménem organizační jednotky.***

Odbor všeobecné správy, 23.7.2010

VZORY kandidátních listin jednotlivých typů volebních stran jsou uvedeny v příloze 03a. – 03e.

2.3.1. Zmocněnec

Volební strany typ politická strana, politické hnutí, koalice, sdružení nezávislých kandidátů, sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů **činí úkony ve volebních věcech prostřednictvím svého zmocněnce**. Volební strana typ nezávislý kandidát **zmocněnce NEMÁ**. **Zmocněncem nebo jeho náhradníkem je** fyzická osoba, která je takto označena na kandidátní listině. Úkony zmocněnce je volební strana vázána. Svého zmocněnce může volební strana písemně odvolat; zmocnění zaniká okamžikem doručení tohoto odvolání registračnímu úřadu. **Náhradník zmocněnce** uvedený na kandidátní listině nastupuje na místo zmocněnce jen tehdy, je-li zmocněnec odvolán. Náhradník zmocněnce není oprávněn činit úkony zmocněnce, je-li zmocněnec např. na dovolené.

Zmocněncem ani jeho náhradníkem NEMŮŽE BÝT:

- ✓ osoba mladší 18 let,
- ✓ osoba s omezenou svéprávností,
- ✓ kandidát (*též volební strany pro níž vykonává funkci zmocněnce*).

Dle vyjádření Ministerstva vnitra nepřísluší registračnímu úřadu zkoumat osobu zmocněnce, kromě podmínky, zda je či není kandidátem též volební strany. Zmocněnce si určuje každá volební strana sama (*viz usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 13.9.2006, č. j. 22 Ca 315/2006-10*). V rozporu se zákonem NENÍ, pokud zmocněnec volební strany je současně kandidátem jiné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva.

2.3.2. Přílohy kandidátní listiny

Typ volební strany	Povinné přílohy kandidátní listiny
1 Politická strana / Politické hnutí	▶ vlastnoručně podepsaná <u>prohlášení</u> kandidátů
2 Koalice	▶ vlastnoručně podepsaná <u>prohlášení</u> kandidátů
3 Nezávislý kandidát	▶ vlastnoručně podepsané <u>prohlášení</u> kandidáta ▶ <u>petice</u> , podepsána potřebným počtem voličů podporující kandidaturu nezávislého kandidáta
4 Sdružení nezávislých kandidátů	▶ vlastnoručně podepsaná <u>prohlášení</u> kandidátů ▶ <u>petice</u> , podepsána potřebným počtem voličů podporující kandidaturu sdružení nezávislých kandidátů
5 Sdružení politické strany / politického hnutí a nezávislých kandidátů	▶ vlastnoručně podepsaná <u>prohlášení</u> kandidátů

2.3.2.1. Petice

Předně uvádím, že zák. č. 85/1990 Sb., o právu petičním, se na petici upravenou zákonem o volbách do ZO **nevztahuje**.

Tvoří-li volební stranu **nezávislý kandidát** nebo **sdrúžení nezávislých kandidátů**, připojí volební strana (musí) ke kandidátní listině **PETICI** podepsanou voliči podporujícími její kandidaturu.

Je třeba zdůraznit, že **VOLIČEM** (který je oprávněn podepsat i více petic pro volby do téhož zastupitelstva obce a to i ten, kdo 18 let svého věku dovrší až v den voleb) je:

- **státní občan ČR**, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo hl. městě Praze přihlášen k trvalému pobytu
- **státní občan jiného státu**, který druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo hl. městě Praze přihlášen k trvalému pobytu nebo evidovanému přechodnému pobytu¹⁾ a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je ČR vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv (pro volby do zastupitelstev obcí je toto právo přiznáno pouze státním občanům členských států EU; takový státní občan může petici podepsat i když nepožádal o zápis do dodatku stálého seznamu voličů)

Potřebný počet podpisů voličů je stanoven v příloze k zák. o volbách do ZO; číslo vypočtené podle přílohy se **zaokrouhuje na celé číslo směrem nahoru**. Podle ust. § 73 zák. o volbách do ZO je rozhodující stav obyvatel k 1. lednu roku, v němž se konají volby.

Příloha k zák. č. 491/2001 Sb.:

Počty podpisů na peticích podle § 21 odst. 4

Obec, městská část, městský obvod, popř. volební obvod	Potřebné počty podpisů voličů zapsaných v seznamech (z počtu obyvatel obce, měst. části, městského obvodu, popř. volebního obvodu)	
	PRO NEZÁVISLÉ KANDIDÁTY	PRO SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ
do 500 obyvatel	5 %	7 %
nad 500 do 3 000 obyvatel	4 %, nejméně 25	7 %
nad 3000 do 10 000 obyvatel	3 %, nejméně 120	7 %
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	2 %, nejméně 600	7 %
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	1 %, nejméně 1 000	7 %
nad 150 000 obyvatel	0,5 %, nejméně 1 500	7 %

Potřebný počet podpisů na peticích uveřejní REGISTRÁČNÍ ÚŘAD na úřední desce nejpozději **85 dnů** přede dnem voleb (pro volby do zastupitelstev obcí v r. 2018, které se uskuteční zřejmě začátkem října 2018, tedy **cca 3 měsíce předem**).

V záhlaví petice a na každé její další straně musí být uveden:

- ✓ **název volební strany,**
- ✓ **název zastupitelstva obce, do kterého volební strana kandiduje,**
- ✓ **a rok konání voleb** (tzn. „r. 2018“), neboť podpisy na petici je možno „sbírat“ i před vyhlášením voleb do zastupitelstev obcí 2018 prezidentem republiky

V samotném obsahu petice musí být uvedeno:

- ✓ jméno a příjmení
 - ✓ datum narození
 - ✓ místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu nebo evidovanému přechodnému pobytu¹⁾
 - ✓ podpis
- } voliče (petenta)

VZOR petice je uveden v příloze 05.

Pokud při následné kontrole petice registrační úřad zjistí, že údaj o místě trvalého pobytu nebo evidovaného přechodného pobytu petenta není uveden úplně, ale daného petenta lze jednoznačně identifikovat ➔ pak NENÍ dán důvod pro jeho „nezapočítání“, příp. pro zaslání výzvy k odstranění závady dle § 23 odst. 1 zák. o volbách do ZO.

Taktéž lze uvést, že případné nedostatky petice zjištěné registračním úřadem může odstranit zmocněnec volební strany typ sdružení nezávislých kandidátů nebo nezávislý kandidát (je-li volební stranou), ovšem **vyjma podpisu petenta**, který nahradit nemůže.

2.3.2.2. *Prohlášení kandidátů*

Ke kandidátní listině musí být přiloženo vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta,

- ✓ že souhlasí se svou kandidaturou,
- ✓ že mu nejsou známy překážky volitelnosti // popřípadě tyto překážky pomínou ke dni voleb do zastupitelstva obce a
- ✓ že nedal souhlas k tomu, aby byl uveden na jiné kandidátní listině pro volby do téhož zastupitelstva obce.

Na prohlášení kandidát dále uvede:

- místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu nebo evidovanému přechodnému pobytu¹⁾ (*přesná a úplná adresa místa trvalého pobytu nebo evidovaného přechodného pobytu*)
- datum narození.

Je-li kandidátovi známa překážka volitelnosti, která ke dni voleb pomine (*typicky: v době podání kandidátní listiny není v obci, do jejíhož zastupitelstva kandiduje, přihlášen k trvalému nebo evidovanému přechodnému pobytu*¹⁾) ➔ **musí tuto informaci v prohlášení kandidáta uvést** („*překážka (jaká) pomine ke dni voleb do zastupitelstva obce*“). – blíže viz 1. odst. stanoviska OVS MV z 23.7.2010 <http://www.mvcr.cz/clanek/stanoviska-k-volbam-obce-trvaly-pobyt-kandidata-a-nasledne-zvoleneho-clena-zastupitelstva-obce-v-souvislosti-s-volbami-do-zastupitelstev-obci.aspx> - cit.:

Kandidát, který získá trvalý pobyt (nebo nově i evidovaný přechodný pobyt) v obci, do jejíhož zastupitelstva kandiduje, nejpozději první den voleb, může v souladu s volebním zákonem nejen kandidovat, ale rovněž být zvolen členem zastupitelstva této obce. Pokud kandidát nemá v době podání kandidátní listiny trvalý pobyt (nebo nově i evidovaný přechodný pobyt) v obci, kde kandiduje, měl by pomínutí překážky volitelnosti ke dni voleb konstatovat v prohlášení přiloženém ke kandidátní listině. Podmínku trvalého pobytu (nebo nově i evidovaného přechodného pobytu) v obci musí člen zastupitelstva splňovat po celou dobu výkonu mandátu. Případná ztráta trvalého pobytu (nebo nově i evidovaného přechodného pobytu) v obci, kde člen zastupitelstva zastává mandát, znamená ztrátu volitelnosti a je důvodem pro vyslovení zániku mandátu.

VZOR prohlášení kandidáta je uveden v příloze 04.

2.4. Podávání kandidátních listin

Kandidátní listiny se podávají nejpozději **do 16.00 hodin 66 dnů** přede dnem voleb **registračnímu úřadu**. Je-li kandidátní listina doručována poštou ➔ rozhodující je den (*případně poslední den lhůty - hodina*) jejího doručení, nikoliv jejího podání u provozovatele poštovních služeb.

Registrační úřad potvrdí podání kandidátní listiny zmocněnci volební strany nebo nezávislému kandidátovi.

2.4.1. Registrační úřady

REGISTRAČNÍMI ÚŘADY pro volby do zastupitelstev obcí jsou:

- a) **obecní úřady v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory** - které přijímají, projednávají a rozhodují o registraci podaných kandidátních listin pro volby do zastupitelstva pouze "své" obce a plní další úkoly registračního stanovené zák. o volbách do ZO
- b) **pověřené obecní úřady** - které přijímají, projednávají a rozhodují o registraci podaných kandidátních listin pro volby do zastupitelstev obcí náležejících do jejich územního obvodu s výjimkou obcí, v jejichž obecním úřadu jsou zřízeny alespoň 2 odbory [ad. a)] a plní další úkoly registračního stanovené zák. o volbách do ZO

Seznam obcí Libereckého kraje s uvedením příslušného registračního úřadu a seznam registračních úřadů Libereckého kraje s uvedením seznamu obcí náležejících do jeho obvodu je obsažen v příloze :

02. Tabulky - obce, jejich části, počet stál. voleb. okrsků, příslušený registrační úřad

2.4.2. Právo zmocněnce doplňovat do podané kandidátní listiny další kandidáty, případně měnit jejich pořadí

Z logiky vyplývá, že ust. § 22 odst. 2 zák. o volbách do ZO – cit. „ ... *Po uplynutí šedesátého dne přede dnem voleb do zastupitelstva obce nelze již doplňovat do kandidátní listiny další kandidáty ani vzájemně měnit jejich pořadí.*“ se týká všech typů volebních stran vyjma nezávislého kandidáta (jakožto volební strany).

Volební strana **může** prostřednictvím zmocněnce ve lhůtě **do 16:00 hod. 60. dne** přede dnem voleb **provádět změny v podané kandidátní listině** = může doplňovat další kandidáty, případně měnit jejich pořadí. Samozřejmě není vyloučeno ani vzdávání se kandidatury / odvolávání kandidátů podle § 24 o volbách do ZO, které může takovým změnám v podané kandidátní předcházet. Připomínám však, že odvolat kandidaturu kandidáta je oprávněn provést zmocněnec pouze volebních stran typu politická strana / politické hnutí a koalice (*tedy zmocněnec volebních stran typu sdružení nezávislých kandidátů a sdružení polit. strany / hnutí a nezávislých kandidátů odvolávat kandidaturu kandidáta oprávněn NENÍ!*)

Po uplynutí 60. dne přede dnem voleb do zastupitelstva obce **NELZE již doplňovat do kandidátní listiny další kandidáty ani vzájemně měnit jejich pořadí**. Po uplynutí této lhůty mohou zmocněnci volebních stran typu politická strana / politické hnutí a koalice pouze odvolávat kandidaturu kandidátů podle § 24 odst. 2 zák. o volbách do ZO, případně kandidáti se mohou své kandidatury podle § 24 odst. 1 zák. o volbách do ZO vzdávat.

2.5. Projednání kandidátních listin

Registrační úřad je povinen přezkoumat ve lhůtě **od 66 do 60 dnů** přede dnem voleb do zastupitelstva obce předložené kandidátní listiny.

Tzn., že **registrační úřad zkontroluje:**

- a) zda kandidátní listina obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti (uvedené v § 22 odst. 1 zák. o volbách do ZO);
- b) zda počet kandidátů uvedený v kandidátní listině nepřesahuje maximální počet kandidátů, které byla volební strana oprávněna uvést (§ 22 odst. 2 zák. o volbách do ZO)
- c) zda ke kandidátní listině jsou přiložena prohlášení všech kandidátů; zda obsahují předepsané náležitosti (§ 22 odst. 3 zák. o volbách do ZO);

- d) zda ke kandidátní listině volebních stran typ nezávislý kandidát a sdružení nezávislých kandidátů je připojena petice; zda obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti a nezbytný počet podpisů voličů (§ 21 odst. 4 zák. o volbách do ZO);

Pokud v rámci kontroly údajů registrační úřad zjistí, že u některých petentů údaj o místě trvalého pobytu nebo evidovaného přechodného pobytu¹⁾ není uveden úplně, **ale daného petenta lze jednoznačně identifikovat** → NENÍ dán důvod pro jeho „nezapočítání“, příp. při poklesu min. počtu petentů není důvodné zasílat výzvu k odstranění závady.

- e) zda identifikační údaje kandidátů, zmocněnců a jejich náhradníků uvedené v kandidátní listině a na prohlášení kandidátů jsou uvedeny správně; registrační úřad ověřuje správnost pouze těch údajů, které je schopen ověřit z úředních evidencí;
- **v kandidátní listině:** jména a příjmení kandidátů, pohlaví, jejich věk (*ke dni podání kandidátní listiny*), část obce / nečlení-li se obec na části, pak název obce, kde jsou kandidáti přihlášení k trvalému pobytu nebo evidovanému přechodnému pobytu¹⁾; jména a příjmení zmocněnců a jejich náhradníků s uvedením místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu (*volební strana typ nezávislý kandidát zmocněnce nemá*)
 - **v prohlášení kandidátů:** jména a příjmení kandidátů, místo, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu nebo evidovanému přechodnému pobytu¹⁾ (*přesnou a úplnou adresu místa trvalého pobytu nebo evidovaného přechodného pobytu*), datum narození.
- f) zda kandidátní listiny politických stran, politických hnutí, koalic nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů jsou opatřeny jménem a příjmením, označením a funkcí a podpisem osoby oprávněná jednat jejich jménem, popř. jménem organizační jednotky, je-li ustanovena; on-line rejstřík <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-politickyh-stran/Default.aspx>

Registrační úřad tedy NEODPOVÍDÁ za správnost údajů zejm. o titulech, povolání kandidáta a jeho politické příslušnosti, neboť takové údaje není schopen z úředních evidencí ověřit. Důsledkem zjištění případného „klamání“ voličů, které mohlo hrubě ovlivnit výsledek, v případě zvolení takového kandidáta, může být podání návrhu na neplatnost volby kandidáta dle § 60 zák. o volbách do ZO, jenž může podat každý oprávněný volič dané obce a každá zaregistrovaná volební strana.

Podle § 12 odst. 3 zák. o volbách do ZO **registrační úřad pro účely registrace kandidátních listin a kontroly petic je oprávněn využívat:**

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z informačního systému cizinců.

Nemá-li kandidátní listina náležitosti podle § 22 nebo obsahuje-li nesprávné údaje nebo není-li k ní připojena petice podle § 21 odst. 4, popřípadě petice neobsahuje potřebný počet podpisů → **VYZVE** registrační úřad **písemně** prostřednictvím zmocněnce volební stranu nebo nezávislého kandidáta nejpozději **58 dnů** přede dnem voleb, **aby závady odstranil do 53 dnů** přede dnem voleb.

Ve stejné lhůtě tzn. **do 53 dnů** přede dnem voleb může vady na kandidátní listině odstranit zmocněnec volební strany nebo nezávislý kandidát i bez výzvy registračního úřadu (*tzn. z vlastní iniciativy, v praxi obvykle dochází k opravám nesprávně uvedených údajů o kandidátech, které registrační úřad není schopen odhalit = např. chybné uvedení titulu, povolání, údaje o politické příslušnosti kandidáta*).

2.6. Rozhodování o registraci kandidátních listin

Zjistil-li registrační úřad závady kandidátní listiny, petice nebo prohlášení kandidáta, jak výše uvedeno, je jeho povinností písemně vyzvat volební stranu prostřednictvím zmocněnce nebo nezávislého kandidáta (jakožto volební stranu), **aby ve stanovené lhůtě závady odstranil**.

Pokud volební strana ve stanovené lhůtě závady NEODSTRANÍ → rozhodne registrační úřad ve lhůtě 48 dnů přede dnem voleb o ŠKRTNUTÍ:

- a) kandidáta na kandidátní listině, pokud k ní není přiloženo prohlášení podle § 22 odst. 3 nebo toto prohlášení je nesprávné či neúplné,
- b) kandidáta v případě, že je uveden na více kandidátních listinách³⁾, a to na kandidátní listině, k níž není připojeno prohlášení podle § 22 odst. 3; podepsal-li kandidát prohlášení u více kandidátních listin, škrtně jej registrační úřad na všech kandidátních listinách,
- c) kandidátů, kteří jsou na kandidátních listinách uvedeni nad nejvyšší stanovený počet podle § 22 odst. 2,
- d) kandidáta, u něhož nejsou uvedeny údaje podle § 22 odst. 1 písm. d), g) a h), konkrétně:
 - ad d) *jména a příjmení kandidátů, pohlaví, jejich věk a povolání, část obce, nečlení-li se obec na části, obec, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu nebo evidovanému přechodnému pobytu¹⁾, název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou členy, nebo údaj, že nejsou členy žádné politické strany nebo politického hnutí (dále jen "bez politické příslušnosti"),*
 - ad g) *jde-li o koalici, název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo,*
 - ad h) *jde-li o sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, označení polit. strany nebo polit. hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta,*
popřípadě jsou-li tyto údaje nesprávné nebo neúplné, nebo
- e) kandidáta, který nesplňuje podmínky volitelnosti podle § 5 odst. 1. (Členem zastupitelstva obce může být zvolen každý volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle § 4 odst. 2 písm. a) a b); členem zastupitelstva městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy může být zvolen ten volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle § 4 odst. 2 písm. a) a b) a který je v den voleb v tomto městském obvodu nebo městské části přihlášen k trvalému pobytu nebo evidovanému přechodnému pobytu¹⁾.)

V důsledku tohoto rozhodnutí škrtnutý kandidát NEBUDE uveden na hlasovacím lístku a pořadové číslo na kandidátní listině (i na hlasovacím lístku) bude neobsazené.

Registrační úřad ve lhůtě do 48 dnů přede dnem voleb rozhodne o:

- A) **REGISTRACI** kandidátní listiny splňující náležitosti podle zákona [bezvadné, a to i případně kandidátní listiny, z níž byl ze zákonných důvodů dle výše uvedeného vyškrtnut(-i) některý(-ři) kandidát(-i)]
- B) **ODMÍTNUTÍ** kandidátní listiny, jestliže:
 - a) **není-li podána podle § 21 zák. o volbách do ZO** (zejm. není podána volební stranou; byla podána po lhůtě; volební strana typ SNK / NK nepřiložila petici nebo petice neobsahuje zákonem stanovené náležitosti nebo potřebný počet petentů) nebo
 - b) **neobsahuje-li náležitosti podle § 22 zák. o volbách do ZO**
a nápravy nebylo dosaženo odstraněním vad zmocněncem nebo škrtnutím kandidáta podle § 23 odst. 1 a 2 zák. o volbách do ZO.

V případě, že politická strana nebo politické hnutí je součástí více volebních stran pro volby do téhož zastupitelstva obce, odmítne registrační úřad tu kandidátní listinu, která neobsahuje náležitosti podle § 22 odst. 1 písm. i) zák. o volbách do ZO, obsahují-li tyto náležitosti všechny kandidátní listiny, odmítne všechny.

³⁾ Ust. § 6 odst. 2 prováděcí vyhl. k zák. o volbách do ZO (tzv. „duplicita“): „(2) Český statistický úřad vyhotoví seznam kandidátů se shodným jménem, příjmením a věkem, kandidujících do téhož zastupitelstva, a předá jej registračnímu úřadu nejpozději šedesátý druhý den přede dnem voleb.“

Registrační úřad neprodleně **vyhotoví ROZHODNUTÍ o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny** nebo **o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině a zašle** je tomu, kdo je oprávněn domáhat se ochrany u soudu proti tomuto rozhodnutí. Současně se rozhodnutí **vyvěsí** na úřední desce registračního úřadu a vyznačí se na něm den vyvěšení. **Za doručené se rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne vyvěšení.** Na tento postup se správní řád nevztahuje.

ROZHODNUTÍ o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině **musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání.**

- ✓ **Výrok** obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto.
- ✓ V **odůvodnění** se uvede, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí. Odůvodnění není třeba v případě rozhodnutí o provedení registrace.
- ✓ V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede registrační úřad, který rozhodnutí vydal, a datum vydání rozhodnutí.
- ✓ **Rozhodnutí musí být opatřené** úředním razítkem (*kulatým "Obecní úřad ..."*) a podpisem s uvedením jména a příjmení zaměstnance obce - držitele osvědčení o ověření odborné způsobilosti na úseku voleb, jejíž úřad plní funkci registračního úřadu.

Registrace je podmínkou pro vytištění hlasovacích lístků.

Proti odmítnutí kandidátní listiny, škrtnutí kandidáta na kandidátní listině nebo proti **provedení registrace** kandidátní listiny se může volební strana, která podala kandidátní listinu pro volby do zastupitelstva obce, a u škrtnutí kandidáta i tento kandidát **do 2 pracovních dnů** od doručení rozhodnutí **domáhat ochrany u soudu** podle zvláštního právního předpisu⁴⁾.

Návrh na vydání rozhodnutí soudu

- ✓ *o povinnosti správního orgánu kandidátní listinu zaregistrovat*
- ✓ *o ponechání kandidáta na kandidátní listině*
- ✓ *o zrušení registrace kandidátní listiny jiné politické strany, nezávislého kandidáta, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran / hnutí a nezávislých kandidátů*

se podává místně příslušnému krajskému soudu, tedy:

- návrhy oprávněných osob proti rozhodnutí registračních úřadů se sídlem v okrese Semily (tj. registračních úřadů Harrachov, Jilemnice, Lomnice nad Popelkou, Rokytnice nad Jizerou, Turnov a Semily) → se podávají **Krajskému soudu v Hradci Králové**
- návrhy oprávněných osob proti rozhodnutí ostatních registračních úřadů našeho kraje → se podávají **Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci.**

Podle ust. § 89 odst. 5 soudního řádu správního soud rozhodne usnesením, a to **do patnácti dnů** poté, kdy návrh došel soudu. Jednání není třeba nařizovat. Na základě rozhodnutí soudu podle zvláštního právního předpisu provede registrační úřad zaregistrování kandidátní listiny i po lhůtě stanovené pro registraci, nejpozději však **20 dnů** přede dnem voleb. Proti tomuto zaregistrování nelze podat opravný prostředek.

POZOR! Pokud **nedosáhne souhrnný počet kandidátů uvedených na všech registrovaných kandidátních listinách nadpoloviční většiny počtu členů zastupitelstva obce, který má být volen, popřípadě je menší než 5** → **volby se v této obci NEKONAJÍ !!!** → do **30 dnů** po uveřejnění celkových výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisi ministr vnitra vyhlásí podle § 54 odst. 3 zák. o volbách do ZO **dodatečné volby.**

⁴⁾ § 89 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

2.7. Poskytování informací o kandidátech

Stanovisko MV – zdroj: <http://www.mvcr.cz/clanek/stanoviska-ministerstva-vnitra-poskytovani-informaci-o-kandidatech.aspx>

Poskytování informací o kandidátech

V otázce poskytování informací o kandidátech nebo kopií kandidátních listin před vydáním rozhodnutí o registraci kandidátní listiny je třeba odkázat na stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 6/2006 - [Nahlížení do kandidátních listin a poskytování informací o kandidátech voleb do obecních zastupitelstev](#), které je zveřejněno na jeho internetových stránkách <https://www.uoou.cz/> v sekci "Názory úřadu".

Volební orgán, který registruje kandidátní listiny / přihlášky k registraci (dále jen „registrační úřad“), může poskytovat informaci o tom, které osoby ve volbách kandidují, i bez jejich předchozího souhlasu od okamžiku rozhodnutí o registraci či odmítnutí kandidátní listiny / přihlášky k registraci nebo od okamžiku rozhodnutí o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině.

Možnost poskytnutí takových informací se opírá zejména o to, že registrační úřad akceptoval tímto rozhodnutím vůli kandidáta kandidovat a o povinnost registračního úřadu vyvěsit současně rozhodnutí o této skutečnosti na své úřední desce. Rozsah osobních údajů o kandidátech by měl odpovídat údajům, které budou následně uvedeny na hlasovacím lístku.

V této souvislosti možno odkázat na internetové stránky Českého statistického úřadu <http://www.volby.cz/>, který zakládá registr kandidátů a zveřejňuje ho po registraci kandidátních listin.

Pro dobu před rozhodnutím o registraci či odmítnutí kandidátní listiny / přihlášky k registraci nebo před rozhodnutím o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině platí, že osobní údaje o kandidátech mohou poskytovat pouze politické strany, politická hnutí a sami kandidáti. Registrační úřad by informaci o kandidátech mohl poskytnout pouze s jejich souhlasem v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Odbor všeobecné správy, 4. dubna 2017

2.8. Vzdání se a odvolání kandidatury

Kandidát se může **do 48 hodin** před zahájením voleb vzdát písemně své kandidatury.

Ačkoliv své zmocněnce mají volební strany typu politická strana; politické hnutí; koalice; sdružení politických stran politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů; a sdružení nezávislých kandidátů - ust. § 24 odst. 2 zák. o volbách do ZO stanoví, že **k písemnému odvolání kandidatury kandidáta zmocněncem může dojít POUZE u kandidátních listin podaných politickými stranami, politickými hnutími nebo jejich koalicemi.**

Prohlášení o vzdání se / odvolání kandidatury nelze vzít zpět. Prohlášení je nutno doručit příslušnému registračnímu úřadu. Není vyloučeno, aby takové prohlášení bylo pořízeno registračním úřadem za přítomnosti kandidáta / zmocněnce polit. stany / polit. hnutí nebo koalice, který jej podepíše.

- A) Bylo-li prohlášení o vzdání se kandidatury nebo odvolání kandidáta učiněno **PŘED REGISTRACÍ kandidátní listiny** → kandidát NEBUDE uveden na hlasovacím lístku; registrační úřad změnil označení pořadí kandidátů na kandidátní listině posunutím číselné řady.
- B) Bylo-li prohlášení o vzdání se kandidatury nebo odvolání kandidáta učiněno **PO REGISTRACI kandidátní listiny** → zůstávají údaje o kandidátu na kandidátní listině, (a tedy i na hlasovacích lístcích, byť např. dosud nebyl zahájen jejich tisk) avšak při zjišťování výsledku voleb do zastupitelstva obce se k hlasům pro něj odevzdaným nepřihlíží; zároveň se snižuje počet kandidátů příslušné volební strany (§ 45 odst. 1 a 4).

Registrační úřad zajistí **zveřejnění prohlášení o vzdání se nebo odvolání kandidatury kandidáta** (jeho fotokopii) ve všech volebních místnostech na území obce ⁵⁾, **pokud je obdrží do 48 hodin před zahájením voleb do zastupitelstva obce.**

VZOR prohlášení kandidáta o vzdání se kandidatury je uveden v příloze 06a.

VZOR prohlášení zmocněnce o vzdání se kandidatury je uveden v příloze 06b.

2.9. Nároky kandidátů

Podle ust. § 62 zák. o volbách do ZO má kandidát právo, aby ode dne následujícího po registraci kandidátní listiny registračním úřadem do dne předcházejícího volbám mu ten, k němuž je v pracovním nebo obdobném poměru, **poskytl pracovní volno bez náhrady mzdy.** Činnost kandidáta v tomto období je jiným úkonem v obecném zájmu.

3. LOSOVÁNÍ ČÍSEL A HLASOVACÍ LÍSTKY

3.1. Losování čísel

Po ukončení registrace kandidátních listin registrační úřad vylosuje čísla pro označení pořadí volebních stran na hlasovacím lístku pro volby do zastupitelstva příslušné obce. Do losování se nezahrnují volební strany, jejichž kandidátní listina nebyla zaregistrována. **Losování** pořadí volebních stran na hlasovacím lístku **provádí zaměstnanec registračního úřadu, který má osvědčení podle zvláštního právního předpisu a to tak,** že do losovacího osudí se vloží tolik celých čísel v nepřerušené vzestupné řadě počínaje číslem 1, kolik kandidátních listin pro volby do zastupitelstva příslušné obce bylo zaregistrováno. Pokud byly pro volby do zastupitelstva obce vytvořeny volební obvody, provádí se losování pořadí volebních stran na hlasovacím lístku pro každý volební obvod samostatně. Do losování se nezahrnují volební strany, jejichž kandidátní listina nebyla pro příslušný volební obvod zaregistrována.

3.2. Hlasovací lístky

Po registraci kandidátních listin a po vylosování čísel pro označení pořadí volebních stran na hlasovacím lístku zajistí registrační úřad tisk hlasovacích lístků, a to prostřednictvím obchodní firmy vybrané Ministerstvem vnitra, k čemuž jí poskytne potřebné podklady.

NÁLEŽITOSTI HLASOVACÍHO LÍSTKU: (vzor hlasovacího lístku je uveden v příloze 1 prováděcí vyhlášky k zák. o volbách do ZO jako vzor 7):

Oproti např. volbám do zastupitelstev krajů (*kdy každé zaregistrované politické straně, politickému hnutí nebo koalici je tištěn samostatný hlasovací lístek*), **jsou při volbách do zastupitelstva obce všechny zaregistrované volební strany a jejich kandidáti uvedeni na jednom (společném) hlasovacím lístku.**

Ust. § 25 odst. 4 zák. o volbách do ZO připouští, že pro volby do příslušného zastupitelstva **mohou být hlasovací lístky vytištěny oboustranně.** Pro označení všech volebních stran i pro údaje o všech kandidátech musí být použito stejných druhů a velikostí písma a pro hlasovací lístky použito papíru téže barvy, jakosti a rozměrů.

⁵⁾ Ust. § 31 odst. 4 zák. o volbách do ZO: „(4) *Ve volební místnosti musí být na viditelném místě vyvěšen hlasovací lístek označený nápisem "vzor" a prohlášení o vzdání se nebo odvolání kandidatury, pokud byla doručena do 48 hodin před zahájením voleb.*“

Hlasovací lístky pro volby do zastupitelstev územně členěných statutárních měst a do Zastupitelstva hlavního města Prahy budou označeny na levém okraji svislým barevným pruhem.

V záhlaví každého hlasovacího lístku musí být uveden

- ✓ název obce a
- ✓ počet členů zastupitelstva, který má být zvolen
- ✓ jsou-li vytvořeny volební obvody, uvede se v záhlaví hlasovacího lístku též označení volebního obvodu a počet členů zastupitelstva, který má být v daném obvodu zvolen.

Kandidáti každé volební strany jsou uvedeni na společném hlasovacím lístku v pořadí určeném volební stranou, a to v samostatných zarámovaných sloupcích. Sloupce jsou umístěny vedle sebe; není-li to pro počet volebních stran možné, pokračují sloupce v následující řadě. Pořadí volebních stran stanoví registrační úřad losem (viz výše) po uplynutí lhůt pro registraci kandidátních listin. Každý sloupec je nadepsán názvem a vylosovaným číslem volební strany. **V záhlaví sloupce** je dále umístěn čtvereček v případě, že jsou v tomto sloupci alespoň 2 kandidáti.

U každého kandidáta se uvede jeho:

- a) jméno, příjmení,
- b) věk,
- c) povolání,
- d) část obce, nebo nečlení-li se obec na části, pak název obce, ve které je kandidát přihlášen k trvalému pobytu nebo evidovanému přechodnému pobytu¹⁾,
- e) název politické strany nebo politického hnutí, jejímž je kandidát členem (ZKRATKOU; *on-line rejstřík politických stran a hnutí vč. zkratok je uveden na <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-politickych-stran/Default.aspx>*), popř. údaj o tom, že je bez politické příslušnosti;
- f) je-li volební stranou sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, uvede se navíc i označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo (ZKRATKOU), nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta.
- g) je-li volební stranou koalice politických stran a politických hnutí, uvede se navíc označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo (ZKRATKOU).

Před jménem kandidáta se umístí rámeček a pořadové číslo kandidáta označené arabskou číslicí.

POZOR, ačkoliv povinnou náležitostí kandidátní listiny u každého kandidáta je údaj „pohlaví“, **na hlasovacím lístku se údaj „pohlaví“ u kandidáta neuvádí !!!**

Hlasovací lístky jsou opatřeny razítkem příslušné obce (a to kulatým razítkem registračního úřadu - "Obecní / Městský úřad") téže barvy, které musí být na všech hlasovacích lístcích umístěno na stejném místě.

Registrační úřad odpovídá za správnost údajů uvedených v hlasovacím lístku, které musí odpovídat zaregistrovaným údajům z kandidátních listin.

Poté, kdy bude hlasovací lístek připraven k vytištění (tzn. prošel PEČLIVOU kontrolou registračního úřadu), registrační úřad vyzve zmocněnce volebních stran / nezávislého kandidáta (je-li volební stranou) k uplatnění práva (nikoliv povinnosti) - **ověřit správnost údajů o volební straně na návrhu hlasovacího lístku**, přičemž pro uplatnění tohoto práva je stanovena lhůta **do dvou pracovních dnů** po výzvě registračního úřadu. Provedení kontroly - souhlasu s údaji zmocněncem / nezávislým kandidátem (je-li volební stranou) je vhodné vyznačit přímo na návrhu hlasovacího lístku souhlasným prohlášením, s datem a podpisem zmocněnce / nezávislého kandidáta (je-li volební stranou).

V případě následného zjištění zřejmých tiskových chyb na hlasovacích lístcích předaných voličům (rozuměno oproti stavu zaregistrované kandidátní listiny) se hlasovací lístky nepřetiskují, registrační úřad zabezpečí vyvěšení informace o těchto chybách ve všech volebních místnostech na území obce s uvedením správného údaje.

Povinností každého starosty je, aby vytištěný hlasovací lístek pro volby do příslušného zastupitelstva byl **dobrán všem voličům obce nejpozději 3 dny přede dnem voleb** a v den voleb všem okrskovým volebním komisím.

4. OKRSKOVÁ VOLEBNÍ KOMISE

Územní obvod Libereckého kraje je tvořen **215 obcemi**, které zahrnují **celkem 583 okrsků** (tedy 583 okrskových volebních komisí). Seznam obcí Libereckého kraje s uvedením počtu stálých volebních okrsků jednotlivých obcí je uveden v příloze:

02. Tabulky - obce, jejich části, počet stál. voleb. okrsků, příslušený registrační úřad

4.1. Vytváření okrskových volebních komisí

Podle § 15 písm. d) zák. o volbách do ZO starosta stanovuje (s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku) ve lhůtě **60 dnů** přede dnem voleb do zastupitelstva obce **minimální počet členů okrskové volební komise**, a to tak, aby počet členů byl **nejméně 6** (včetně zapisovatele), s výjimkou volebních okrsků do 300 voličů, kde může být okrsková volební komise **čtyřčlenná** (včetně zapisovatele).

Každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, **může delegovat** nejpozději **do 30 dnů** přede dnem voleb **1 člena a 1 náhradníka** do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do přísl. zastupitelstva volí.

ČLEMEM OKRSKOVÉ VOLEBNÍ KOMISE může být:

- a) státní občan ČR, který je přihlášen k trvalému v (kteréhokoliv) obci na území ČR nebo státní občan jiného státu, jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je ČR vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv (tj. dle "Přístupové smlouvy" státní občané členských zemí EU), který je přihlášen k trvalému nebo evidovanému přechodnému pobytu v (kteréhokoliv) obci na území ČR (a to i když podle ust. § 28 odst. 1 zák. o volbách do ZO nepožádal o zápis do dodatku stálého seznamu voličů) a
- b) který alespoň **v den složení slibu** dosáhl věku nejméně 18 let,
- c) u něhož nenastala překážka výkonu volebního práva (tj. výkon trestu odnětí svobody, omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva, zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu, služba vojáka z povolání/nebo v záloze v zahraničí), a
- d) který není kandidátem pro volby do zastupitelstva obce, pro které je okrsková volební komise vytvořena.

DELEGOVÁNÍM členů a náhradníků se se provádí tak, že se jejich seznam (tzv. „delegačka“)

- a) osobně doručí starostovi, o čemž je třeba učinit úřední záznam (popř. potvrdit přijetí) nebo
- b) zašle starostovi, a to v listinné podobě nebo v elektronické podobě.

SEZNAM delegovaných členů a náhradníků (tzv. "delegačka") MUSÍ obsahovat:

- a) jméno a příjmení,
 - b) datum narození,
 - c) adresu místa trvalého pobytu / příp. místa přechodného pobytu (*jde-li o cizince dle § 4/1 zák. o V-ZO = občana jiného čl. státu EU*)
- } člena, popřípadě náhradníka
- d) jméno a příjmení zmocněnce volební strany; popřípadě jméno a příjmení osoby, která byla k tomuto úkonu zmocněncem písemně pověřena a která kopii písemného pověření k seznamu přiloží; v případě nezávislého kandidáta jeho jméno a příjmení,
 - e) podpis zmocněnce volební strany // nezávislého kandidáta (je-li volební stranou); popř. osoby, která byla k provedení delegování členů a náhradníků zmocněncem pověřena.

SEZNAM delegovaných členů a náhradníků (tzv. "delegačka") dále MŮŽE obsahovat:

- ✓ telefonní číslo // adresu pro doručování nebo adresu elektronické pošty člena, popř. náhradníka
- ✓ a údaj, do které okrskové volební komise mají být delegovaní členové a náhradníci zařazeni; pokud tento údaj chybí, zařadí je do okrskových volebních komisí starosta

Podle ust. § 67 odst. 3 zák. o volbách do ZO je lhůta určená podle dnů zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu a to nejpozději do 16:00 hod.. Z uvedeného je zřejmé, že **delegovat členy a náhradníky do okrskové volební komise lze tehdy, pokud je seznam starostovi doručen maximálně do 16.00 hod. 30. dne** přede dnem voleb.

VZOR seznamu pro delegaci do okv (tzv. delegačky) je uveden v příloze 07.

Není-li delegací volebních stran dosaženo **nejnižšího starostou stanoveného počtu členů okrskové volební komise** ➔ jmenuje před prvním zasedáním OKV členy na neobsazená místa **starosta** (tzv. *dojmenuje*).

Členství v okrskové volební komisi VZNIKÁ složením slibu znění: "*Slibuji na svou čest, že budu svědomitě a nestranně vykonávat svoji funkci a budu se při tom řídit Ústavou, zákony a jinými právními předpisy České republiky.*". Slib skládá delegovaný zástupce tak, že se podepíše pod písemné znění slibu; tím se zároveň ujímá své funkce.

Členství v okrskové volební komisi ZANIKÁ:

- a) dnem ukončení činnosti okrskové volební komise,
- b) úmrťm,
- c) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné prohlášení o vzdání se funkce člena okrskové volební komise; toto písemné prohlášení nelze vzít zpět,
- d) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné odvolání člena okrskové volební komise tím, kdo jej delegoval nebo jmenoval,
- e) ve dny voleb, trvá-li nepřítomnost člena okrskové volební komise ve volební místnosti bez souhlasu komise déle než 3 hodiny.

4.2. První zasedání okrskových volebních komisí

Starosta je povinen **svolat první zasedání okrskové volební komise** tak, aby se uskutečnilo nejpozději **21 dnů** přede dnem voleb.

Podle ust. § 15 odst. 2 zák. o volbách do ZO je **povinností STAROSTY oznámení o svolání prvního zasedání OVK:**

- a) **ZASLAT delegovaným a jmenovaným zástupcům** do datové schránky, případně na adresu, kterou mu sdělili jako adresu pro doručování, na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou mají být doručovány písemnosti, nebo na adresu místa jejich trvalého pobytu
- b) **a současně toto oznámení VYVĚSIT na úřední desce obecního úřadu, přičemž toto oznámení se pokládá za doručené dnem vyvěšení na úřední desce** (*lhůta pro zveřejnění oznámení starosty o svolání prvního zasedání OVK na úřední desce není zákonem o volbách do ZO stanovena*).

Okrsková volební komise na svém **prvním zasedání určí losem** ze svých členů **předsedu a místopředsedu. Losování** řídí zapisovatel. Pokud předseda nebo místopředseda okrskové volební komise odstoupí nebo nebude moci z jiných závažných důvodů vykonávat svoji funkci, proběhne losování znovu; do losování předsedy okrskové volební komise nebude zařazen místopředseda okrskové volební komise; do losování místopředsedy okrskové volební komise nebude zařazen předseda okrskové volební komise.

4.3. Školení okrskových volebních komisí

Zák. o volbách do ZO v ust. § 9 odst. 2 písm. f) stanoví, že Český statistický úřad provádí školení určených členů okrskových volebních komisí k systému zjišťování a zpracování výsledku hlasování. Byť tak zákon výslovně nestanoví, této části předchází výklad k zásadám hlasování, který provádějí zaměstnanci pověřených obecních úřadů – držitelé osvědčení o ověření odborné způsobilosti na úseku voleb. Tato školení by měla proběhnout po uplynutí termínu po konání prvního zasedání okrskových volebních komisí (*kteří se musí uskutečnit nejpozději 21 dnů přede dnem voleb*). V rozporu se zákonem není, pokud v některých obcích školení proběhnou v den konání prvního zasedání okrskových volebních komisí, resp. bezprostředně po prvním zasedání.

Členové okrskových volebních komisí budou o místě a termínu konání školení vyrozuměni prostřednictvím příslušného obecního - městského úřadu.

4.4. Nároky členů okrskových volebních komisí

Nároky členů OVK stanoví ust. § 62 zák. o volbách ZO následovně:

*" Člen okrskové volební komise má **nárok na zvláštní odměnu** za výkon funkce. Člen okrskové volební komise, který je v pracovním poměru nebo poměru obdobném pracovnímu poměru, má **nárok na pracovní volno** v nezbytně nutném rozsahu a **na náhradu mzdy nebo platu** ve výši průměrného výdělku od uvolňujícího zaměstnavatele. Členovi okrskové volební komise, který není v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, avšak je výdělečně činný, přísluší **paušální náhrada ušlého výdělku** za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise."*

- A)** Člen OVK má **nárok na ZVLÁŠTNÍ ODMĚNU** za výkon funkce, její výši upravuje § 1 odst. 1 prováděcí vyhl. k zák. o volbách do ZO následovně:

*(1) Členovi okrskové volební komise přísluší za výkon funkce **zvláštní odměna**¹⁾ (dále jen "odměna") ve výši **1 300 Kč**, **zapisovatel** okrskové volební komise ve výši **2 000 Kč** a **předsedovi** okrskové volební komise ve výši **2 100 Kč**. Konají-li se volby do zastupitelstev obcí v **tytéž dny společně s volbami**²⁾*

- a) do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zvyšuje se odměna za výkon funkce předsedy a člena okrskové volební komise o 400 Kč,*
b) do Senátu Parlamentu České republiky, zvyšuje se odměna za výkon funkce předsedy a člena okrskové volební komise o 400 Kč; v případě konání dalšího kola voleb do Senátu Parlamentu České republiky se zvyšuje odměna za výkon funkce předsedy a člena okrskové volební komise o dalších 200 Kč.

Výše zvláštní odměny členů OVK			
	v obcích, kde se konají jen volby do ZO	v obcích, kde se společně konají volby do ZO i volby do Senátu ⁶⁾	
		v případě konání jen I. kola voleb + 400,-- Kč, tj.	v případě konání i II. kola voleb + dalších 200,-- Kč, tj.
Předseda	2.100,-- Kč	2.500,-- Kč	2.700,-- Kč
Zapisovatel	2.000,-- Kč	2.400,-- Kč	2.600,-- Kč
Člen	1.300,-- Kč	1.700,-- Kč	1.900,-- Kč

V případě, že se předseda nebo člen OVK všech jednání komise nezúčastňuje, obecní úřad **celkovou výši odměny poměrně krátí**, a to podle evidence o jejich účasti na jednáních okrskové volební komise. **Odměnu vyplátí do 30 dnů** po ukončení činnosti **OVK⁷⁾ obecní úřad**.

AKTUÁLNĚ je třeba dodat, že na web str. Ministerstva vnitra <http://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-pocita-s-navyšenim-odmen-pro-cleny-volebnich-komisi.aspx> byla zveřejněna níže uvedená tisková zpráva avizující chystané navýšení odměn členů OVK:

Ministerstvo vnitra počítá s navýšením odměn pro členy volebních komisí

Ministerstvo vnitra připravuje změnu vyhlášky, která počítá s plošným navýšením odměn pro členy okrskových volebních komisí. Na zvýšení se ministerstvo dohodlo s ministerstvy financí a práce a sociálních věcí. Změny v odměňování by se měly dotknout už letošních podzimních voleb.

Polepšit by si měli všichni členové volebních komisí. "Zvýšení odměn jsme předjednali s Ministerstvem financí a Ministerstvem práce a sociálních věcí a dohodli se na konkrétních částkách. V tuto chvíli připravujeme úpravu vyhlášek tak, aby se změny projeví už v podzimních volbách," uvedl náměstek ministra vnitra Petr Mlsna s tím, že návrh novely vyhlášek bude ještě předmětem připomínkového řízení.

Návrh předpokládá zvýšení odměny pro řadové členy volební komise o 500 Kč, tedy na celkových 1800 Kč. Odměna předsedy by nově měla činit 2200 Kč, 2100 Kč pak bude náležet zapisovatelům a místopředsedům komise. Změny by se také měly týkat vícekolových voleb. Pokud se bude konat druhé kolo volby, zvýší se řadovým členům odměna o 700 Kč, ostatním o 1000 Kč.

⁶⁾ Na podzim r. 2018 se v obcích našeho zařazených do senátního obvodu č. 35 – Jablonec nad Nisou a zařazených do senátního obvodu č. 38 – Mladá Boleslav uskuteční volby do Senátu Parl. ČR pravděpodobně společně s volbami do ZO. Podle ust. § 70 zák. o volbách do ZO budou okrskové volební komise zřízené podle zák. o volbách do ZO plnit i úkoly pro volby do Senátu (pro obojí volby bude v okrsku zřízena jedna OVK).

⁷⁾ Ukončení činnosti OVK pro volby do ZO upravuje ust. § 52 zák. o volbách do ZO. Ukončení činnosti OVK pro volby do Senátu upravuje § 77a zák. o volbách do Parl.

Přehled navrhovaných změn:**1) Plošné navýšení odměn**

	současná výše odměny za I. kolo	dohodnutá výše odměny za I. kolo	současný příplatek za II. kolo	dohodnutá výše příplatku za II. kolo
řadový člen	1300	1800	200	700
místopředseda	1300	2100	200	1000
zapisovatel	2000	2100	200	1000
předseda	2100	2200	200	1000

- 2)** Navýšení odměny při souběhu voleb do zastupitelstva městské části (městského obvodu) a do zastupitelstva územně členěného statutárního města a hlavního města Prahy, a to o 400 Kč pro všechny členy.
- 3)** Navýšení odměny při soudem nařízeném opakovaném hlasování, a to o 400 Kč pro všechny členy.

Marika Vitnerová
pověřená řízením odboru tisku a PR

- B)** Členovi OVK, který není v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, avšak je výdělečně činný, přísluší kromě zvláštní odměny také **NÁHRADA UŠLÉHO VÝDĚLKU ZA DOBU VÝKONU** funkce člena OVK.

Její výši upravuje § 1 odst. 2 prováděcí vyhl. k zák. o volbách do ZO následovně:

*(2) Členovi okrskové volební komise, který není v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, avšak je výdělečně činný, přísluší kromě odměny podle odstavce 1 **náhrada ušlého výdělku** za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise ve výši **43 Kč za hodinu, nejvýše však 340 Kč za jeden den.***

Paušální náhradu ušlého výdělku vyplatí do 30 dnů po ukončení činnosti OVK⁷⁾ obecní úřad.

- C)** Členovi okrskové volební komise, který je v pracovním poměru nebo poměru obdobném pracovnímu poměru, je ust. § 62 zák. o volbách do ZO přiznán **nárok na PRACOVNÍ VOLNO v nezbytně nutném rozsahu a na NÁHRADU MZDY NEBO PLATU** ve výši průměrného výdělku od uvolňujícího zaměstnavatele.

„§ 62**Nároky členů okrskových volebních komisí**

*Člen okrskové volební komise má nárok na zvláštní odměnu za výkon funkce. Člen okrskové volební komise, který je v pracovním poměru nebo poměru obdobném pracovnímu poměru, má **nárok na pracovní volno** v nezbytně nutném rozsahu a na **náhradu mzdy nebo platu** ve výši průměrného výdělku od uvolňujícího zaměstnavatele. Členovi okrskové volební komise, který není v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, avšak je výdělečně činný, přísluší **paušální náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise.**“*

Zaměstnavatel člena OVK (který byl v nezbytně nutném rozsahu uvolněn ze zaměstnání) se může následně obrátit na příslušný obecní úřad a požádat o refundaci náhrady mzdy.

- D)** Podle čl. I. odst. 2 písm. j) směrnice Ministerstva financí č.j. MF-62 970/2013/12-1204 ze dne 19. prosince 2013 V. v. ČR, o postupu obcí a krajů při financování voleb **může** příslušný obecní úřad přednostně **poskytnout** členům OVK **OBČERSTVENÍ** s výjimkou alkoholických nápojů **jako nepeněžitě plnění**, jestliže úkoly stanovené OVK budou vyžadovat neustálou přítomnost jejich členů v době od vzniku členství v OVK do ukončení její činnosti, a dalším osobám podílejícím se na zabezpečení úkolů obcí a krajů od zahájení činností spojených s volbami až do ukončení činnosti OVK. Výdaje na občerstvení se stanoví ve výši dolní hranice stanovené sazby stravného podle zákoníku práce (§ 176). Občerstvení v limitu základní výše stravného lze poskytnout **nejdříve po 4 hodinách** nepřetržité přítomnosti, na poskytnutí občerstvení však **není právní nárok**. Obdobné občerstvení lze poskytnout pozorovatelům mezinárodních institucí, kteří sledují průběh a konání voleb.

4.5. Ukončení činnosti okrskových volebních komisí

NEBYL-LI podán návrh na neplatnost hlasování nebo neplatnost voleb (§ 60) Činnost okrskové volební komise **při volbách do zastupitelstva obce** je ukončena **patnáctým dnem** po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.

BYL-LI podán návrh na neplatnost hlasování nebo neplatnost voleb (§ 60) končí činnost okrskové volební komise **pro volby do zastupitelstva obce**

- a) dnem nabytí právní moci rozhodnutí soudu v případě, že tento návrh byl soudem zamítnut,
- b) **patnáctý den** po uveřejnění výsledků opakovaného hlasování v případě, že tento návrh byl soudem shledán oprávněným a opakuje se v rámci volebního procesu pouze hlasování,
- c) dnem nabytí právní moci rozhodnutí soudu v případě, že tento návrh byl soudem shledán oprávněným a opakuje se celý volební proces.

Zpracovaly:

Mgr. Pavlína KROUPOVÁ
ved. odd. přestupků a voleb
správní odbor
Krajský úřad Libereckého kraje

Ing. Michaela LEGEROVÁ
odborný zaměstnanec odd. přestupků a voleb
správní odbor
Krajský úřad Libereckého kraje